

Likvidace pojistných událostí na vozidlech u subjektů veřejné správy

Radomír Pícek

Bakalářská práce
2006

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radomír PICEK**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Likvidace pojistných událostí na vozidlech u subjektů veřejné správy**

Zásady pro vypracování:

1. Provedte literární a legislatvní průzkum.
2. Analyzujte současný stav dané problematiky se zřetelem na přednosti a nedostatky pro využití ve veřejné správě.
3. Zhodnoťte přínos nového způsobu řešení likvidace pojistných událostí na vozidlech ve vazbě na časové a finanční úspory pro subjekty veřejné správy.
4. Vypracujte návrh opatření ke změnám při řešení této problematiky na úseku veřejné správy.

Rozsah práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. BUŠTA, P., PŘIKRYL, V. Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Praha: MOBIL DATA, a.s., 2004. Bez ISBN.
2. BUŠTA, P., SEIDL, A. Nové předpisy o provozu na pozemních komunikacích. Praha: VENICE MUSIC PRODUCTION, 2005. Bez ISBN.
3. POSPÍŠIL, J. Zákony a pojištění. Praha: UK, 2002. Bez ISBN.
4. KREJČÍŘ, P., BRADÁČ, A. Znalecký standard čísl I/2005. Brno: AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM, s.r.o., 2004. ISBN 80-7204-370-6.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Janča
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 13. března 2006
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2006

Ve Zlíně dne 13. března 2006

doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.
děkan

doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Likvidace pojistných událostí na vozidlech prošla v České republice v posledních letech zásadními změnami. Vedle nárůstu pojistitelů, kteří se danou problematikou zabývají, došlo především k celkové změně systému v oblasti odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla a dále k mnohým legislativním úpravám, které se této problematice dotýkají. Ač se pojistitelé snaží být ke klientům vstřícnější a méně náročnější v základních požadavcích, jako je např. oznamování pojistných událostí prostřednictvím centrálního likvidačního centra, stala se orientace v této problematice celkově náročnější.

Cílem bakalářské práce je proto vytvoření manuálu pro pracovníky veřejné správy, kteří se touto problematikou, v rámci své činnosti nebo pracovního zařazení, zabývají.

Klíčová slova: Likvidace pojistných událostí, podklady pro likvidaci, povinné ručení, havarijní pojištění, škody na vozidlech, statistika nehodovosti

ABSTRACT

Settlement of insurance claims on vehicles has undergone substantial changes in the Czech Republic in latest years. Besides the increased number of insurers who deal with these issues, the total system of liability for damage caused by operation of vehicles has been completely changed as well as many changes in legislation which affect these issues have been passed. Despite insurers try to be more helpful towards clients and less demanding as regards basic requirements like notification of insured accidents via a settlement centre, it is more and more demanding to get well oriented totally in these issues.

Therefore, the goal of this bachelor's thesis is to create a manual for public administration employees who deal with these issues as a part of their job.

Keywords: Settlement of insured accidents, source documents for settlement, damage liability, collision insurance, damage to vehicles, accident frequency statistics.

Děkuji panu Ing. Janu Jančovi, za mimořádnou ochotu při metodickém vedení bakalářské práce a konzultace, které mi poskytl.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval.

Ve Zlíně, dne 12. května 2006

.....
Radomír Pícek

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 STRUČNÁ HISTORIE POJIŠŤOVNICTVÍ	10
1.1 PRVOPOČÁTKY POJIŠŤOVNICTVÍ.....	10
1.2 ZALOŽENÍ PRVNÍ ČESKÉ VZÁJEMNÉ POJIŠŤOVNY.....	10
1.3 EXPANZE ZÁKLADÁNÍ – 2. POLOVINA 19. STOLETÍ.....	10
1.4 POJIŠŤOVNICTVÍ V SAMOSTATNÉ REPUBLICE.....	10
1.5 ZNÁRODNĚNÍ A MONOPOLIZACE.....	11
1.6 POJIŠŤOVNICTVÍ PO ROCE 1989	11
2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY A SOUVISEJÍCÍ ZÁKONY	12
2.1 VYBRANÉ PŘÁVNÍ PŘEDPISY ČR VZTAHUJÍCÍ SE K POJIŠTĚNÍ	12
2.2 ZÁKONNÁ POJIŠTĚNÍ.....	12
2.3 POVINNÁ SMLUVNÍ POJIŠTĚNÍ.....	12
2.4 ZÁKONNÁ POJIŠTĚNÍ.....	15
3 TYPY POJIŠTĚNÍ ZAHHRNUJÍCÍ PROBLEMATIKU LIKVIDACE POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ NA VOZIDLECH	17
3.1 POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODY ZPŮSOBENÉ Z PROVOZU VOZIDLA.....	17
3.1.1 Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu.....	17
3.1.2 Výjimky z pojištění odpovědnosti	18
3.1.3 Rozsah pojištění odpovědnosti.....	19
3.1.4 Škody, které nejsou hrazeny z pojištění odpovědnosti	19
3.1.5 Pojistné plnění.....	20
3.1.6 Právo pojistitele na vrácení vyplacené náhrady	21
3.1.7 Škody způsobené provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti	22
3.1.8 Česká kancelář pojistitelů	22
3.2 HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ	23
3.2.1 Pojištění náhradního vozidla	24
3.2.2 Pojištění zavazadel.....	24
3.2.3 Pojištění skel	24
3.2.4 Úrazové pojištění přepravovaných osob	25
3.2.5 Program technické pomoci při poruše vozidla.....	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
4 PŘEHLED NEHODOVOSTI, STATISTIKY A ANALÝZY	27

4.1	STATISTIKA NEHODOVOSTI NA ÚZEMÍ ČR V ROCE 2005	27
4.2	NEHODY PODLE ZAVINĚNÍ	27
4.3	NEHODY V OBCI A MIMO OBEČ	29
4.4	HMOTNÉ ŠKODY	30
5	NÁVRH POSTUPU PŘI ŘEŠENÍ POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ	32
5.1	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU	32
5.2	NÁVRH POSTUPU PŘI LIKVIDACI ŠKOD NA VOZIDLECH.....	33
5.2.1	Příprava podkladů v rámci likvidačního řízení	34
5.2.2	Podklady pro uplatnění nároku	34
5.2.3	Vlastní likvidace škody	36
5.2.4	Postup v případě krácení výše nároků ze strany pojistitele	37
5.2.5	Kontakty na asistenční společnosti – samostatné likvidátory PU.....	38
5.2.6	Kontakty na pojistitele	39
5.3	PODNADPIS.....	41
	ZÁVĚR.....	42
	CONCLUSION	43
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	44
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	45
	SEZNAM TABULEK.....	46

ÚVOD

V roce 1991 došlo v České republice k demonopolizaci pojistného trhu a to k ukončení monopolního postavení České pojišťovny, resp. České státní pojišťovny. V období let 1991 až 1999 dochází k obrovskému rozmachu pojišťovnictví v ČR a nastává vlna zakládání nových pojišťoven. Za bod vrcholu co se kvantitativně týká lze považovat konec roku 2004, kdy na území České republiky bylo evidováno 42 pojišťoven s licenci Ministerstva financí.

K 1. 3. 2006 již Česká asociace pojišťoven sdružuje ve svých členských řadách „pouze“ 26 pojistitelů a dva přidružené členy, kterými jsou AIDA a Česká kancelář pojistitelů.

Vedle změn počtu pojišťoven, které na našem trhu působí nebo působily v období posledních patnácti let, došlo v tomto sektoru k výrazným a zásadním změnám. S ohledem na značné množství změn prakticky ve všech segmentech pojišťovnictví se ve své práci cíleně zaměřuji pouze na oblast likvidace pojistných událostí na vozidlech. Vede mě k tomu i ta skutečnost, že se pojišťovnictvím zabývám již téměř dvacet let a z toho většinu času právě likvidací pojistných událostí. Vlastní praxí jsem tudíž prošel celkovým vývojem změn, které se této problematice týkají.

Ve vazbě na zvolený studijní obor jsem se proto rozhodl ve své bakalářské práci analyzovat aktuální stav řešení problematiky likvidace pojistných událostí na vozidlech u subjektů veřejné správy v rámci Zlínského kraje. Cílem této práce je vytvoření manuálu pro postup příslušných pracovníků, kteří se z titulu své funkce, na úseku veřejné správy, zabývají danou problematikou.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 STRUČNÁ HISTORIE POJIŠŤOVNICTVÍ

1.1 Prvopočátky pojišťovnictví

Historie pojišťovnictví na území dnešní České republiky je doložena od konce 17. století. Roku 1699 podal Jan Kryštof Bořek originální návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách. V každém městě měl být založen protipožární fond vytvářený příspěvky občanů. K realizaci však nedošlo. V roce 1777 byla zřízena pojišťovna proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, náradí a dobytku, která však neměla dlouhého trvání. Po roce 1822 zahájily činnost na českém území dvě "zahraniční" pojišťovny se sídlem ve Vídni a Terstu.

1.2 Založení První české vzájemné pojišťovny

Císařskokrálovský privilegovaný, český, společný, náhradu škody ohněm svedené pojišťující ústav, od kterého se nepřetržitě odvíjí tradice českého pojišťovnictví, vznikl v roce 1827. Název byl později změněn na První česká vzájemná pojišťovna (zal. r. 1827), Praha. Tato pojišťovna začala provozovat požární pojištění nemovitostí, od roku 1864 pojištění movitostí a krupobitní pojištění a od roku 1909 i životní pojištění a další produkty. Roku 1881 zaplatila za škodu způsobenou požárem Národního divadla téměř 300 tisíc zlatých. Obdobný ústav vznikl téměř současně v Brně. Jeho původní název se změnil na Moravsko-slezskou vzájemnou pojišťovnu.

1.3 Expanze zákládání – 2. polovina 19. století

Vlna zakládání českých pojišťoven a pojišťovacích spolků se vzedmula ve druhé polovině 19. století. Vznikaly pojišťovny městské, rolnické a vzájemné. V roce 1869 byla např. založena Slavia, vzájemná pojišťovací banka, Praha a v roce 1872 důležitá instituce v zajišťovnictví, První česká zajišťovací banka v Praze. Na přelomu století vznikaly další společnosti, mj. v roce 1900 Hasičská vzájemná pojišťovna v Brně.

1.4 Pojišťovnictví v samostatné republice

Díky odbornosti a politické prozíravosti představitelů pojišťovnictví se podařilo uchránit prostředky klientů během válečného období 1914 - 1918 a po vzniku samostatné Česko-

slovenské republiky zahájit novou etapu československého pojišťovnictví. Kromě dalších nově založených českých pojišťoven na trhu aktivně působily i zahraniční pojišťovny. Přes útlum pojišťovnictví v období protektorátu za 2. světové války byla výsledkem předválečného období existence celkem 733 pojišťoven, pojišťovacích spolků a zahraničních reprezentací v roce 1945.

1.5 Znárodnění a monopolizace

Tento počet subjektů byl znárodněn Dekretem prezidenta republiky z 24. října 1945. K řízení pojišťovnictví byla ustavena Pojišťovací rada se sídlem v Praze. Od 1. 1. 1947 bylo v Československu vytvořeno pouze pět pojišťoven, národních podniků. Po únoru 1948 byl zformován pouze jeden ústav Československá pojišťovna, národní podnik. Tak byl na několik desetiletí přerušen přirozený tržní vývoj pojišťovnictví. V souvislosti s novým federativním uspořádáním státu v roce 1968 byly z jediné Státní pojišťovny vytvořeny dva samostatné subjekty Česká státní pojišťovna se sídlem v Praze a Slovenská štátna poisťovňa se sídlem v Bratislavě, a to s účinností od 1. 1. 1969. Monopolní období českého, resp. československého pojišťovnictví, trvalo až do počátku devadesátých let.

1.6 Pojišťovnictví po roce 1989

- 1991 - demonopolizace pojistného trhu a vznik konkurenčního prostředí
- 1991 - 1999 - vlna zakládání nových pojišťoven
- 2004 - 42 pojišťoven s licenci Ministerstva financí na českém pojistném trhu k 31.12.
- 2005 - přistoupení k jednotnému pojistnému trhu Evropské unie

2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY A SOUVISEJÍCÍ ZÁKONY

2.1 Vybrané právní předpisy ČR vztahující se k pojištění

- zákon č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví) ve znění pozdějších předpisů; poslední rozsáhlá novela zákonem č. 39/2004 Sb.
- vyhláška č. 303/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí) - účinnost zákona od 1. 1. 2005
- vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí
- zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě) - účinnost zákona od 1. 1. 2005

2.2 Zákonná pojištění

- vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění vyhlášky č. 43/1995 Sb., vyhlášky č. 98/1996 Sb., vyhlášky č. 74/2000 Sb. a vyhlášky č. 487/2001 Sb.
- zákoník práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§ 205d - pojištění pro případ odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání)

2.3 Povinná smluvní pojištění

- zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů č. 307/1999 Sb., č. 56/2001 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 47/2004 Sb.

- vyhláška Ministerstva financí č. 205/1999 Sb., kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů vyhláška č. 429/2002 Sb.
- zákon č. 159/1999 Sb. o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnost. zákon) ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona ČNR č. 358/1992 Sb. o notářích a jejich činnosti (notářský řád) ve znění pozdějších předpisů č. 120/2001 Sb., č. 234/2002 Sb.
- zákon č. 18/1997 Sb., zákon o mírovém využívání jaderné energie a ionizujících zářeních (atomový zákon) ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 85/1996 Sb. o advokacii, novelizován zákon č. 210/1999 Sb. (§ 24 - pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou poskytováním právních služeb, a to v rozsahu, v jakém lze rozumně předpokládat, že by jej mohla taková odpovědnost postihnout, vykonává-li advokát advokacii ve společnosti, vztahuje se tato povinnost na společnost) ve znění pozdějších předpisů č. 192/2003 Sb.
- zákon č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě (§19 - pojištění odpovědnosti za škodu z provozu plavidla sjednané jeho provozovatelem), zákon č. 358/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů č. 320/2002 Sb.
- zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), novelizováno předpisy č. 273/1994 Sb., (§ 26 odst. 2 - družstvo je povinno pojistit nepřevedené jednotky v domě tak, aby byl zachován dosavadní rozsah pojištění budovy, odpovídající nepřevedeným jednotkám, pokud se těchto jednotek týká úvěr ponechaný podle odstavce 1), č. 280/1996 Sb., č. 97/1999 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 229/2001 Sb.
- zákon č. 524/1992 Sb. o auditorech a Komoře auditorů České republiky (§ 17 - pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem auditorské činnosti), novelizováno předpisem č. 63/1996 Sb., č. 165/1998 Sb.

- zákon č. 523/1992 Sb. o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky (§ 6 - pojištění odpovědnosti za škodu která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem daňového poradenství)
- zákon č. 360/1992 Sb. o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, novelizováno předpisy č.164/1993 Sb. (§ 16 - pojištění odpovědnosti za škody způsobené výkonem této činnosti, to neplatí, vykoná-li autorizovaná osoba tuto činnost v pracovním, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru) č. 275/1994 Sb., č. 224/2003 Sb.
- zákon č. 160/1992 Sb. o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních (§ 15, 16 - pojištění odpovědnosti za škodu provozovatele nestátního zdravotnického zařízení způsobenou občanům v souvislosti s poskytováním zdravotní péče a pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou zaměstnancům nestátního zdravotnického zařízení při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním), novelizován zákon č. 161/1993 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 285/2002 Sb., č. 320/2002 Sb.
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (Živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 381/1991 Sb. o Komoře veterinárních lékařů České republiky (§ 6 odst. 2 písm. d - pojištění odpovědnosti za škodu veterinárních lékařů vzniklou v souvislosti s výkonem veterinární činnosti)
- zákon č. 237/1991 Sb. o patentových zástupcích (§19 - pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s činností patentového zástupce při plnění pracovních povinností nebo v přímé souvislosti s nimi). novelizován zákon č. 14/1993 Sb., č. 151/2002 Sb.
- zákon č. 220/1991 Sb. o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění zákona č. 160/1992 Sb. (§ 9 odst. 2 písm. e - povinné pojištění odpovědnosti) ve znění pozdějších předpisů č. 285/2002 Sb.
- zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, novelizováno předpisy č. 146/1971 Sb., č. 143/1991 Sb., č. 270/1992 Sb., č. 289/1995 Sb., č. 166/1999 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000Sb., č. 449/2001 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

- zákon č. 220/1991 Sb. o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění zákona č. 160/1992 Sb. (§ 9 odst. 2 písm. e - povinné pojištění odpovědnosti) ve znění pozdějších předpisů č. 285/2002 Sb.
- zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, novelizováno předpisy č. 146/1971 Sb., č. 143/1991 Sb., č. 270/1992 Sb., č. 289/1995 Sb., č. 166/1999 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 449/2001 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

2.4 Zákonná pojištění

Trestní zákon, § 250a (pojistný podvod) ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 353/1999 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, novelizován č. 258/2000 Sb., č. 320/2002 Sb.
- zákon č. 588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty (§ 28 - osvobození pojišťovnictví od daňové povinnosti), novelizováno předpisy č. 196/1993 Sb., č. 321/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 136/1994 Sb., č. 258/1994 Sb., č. 133/1995 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 208/1997 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 17/2000 Sb., č. 22/2000 Sb., č. 100/2000 Sb., č. 241/2000 Sb., č. 256/2000 Sb., č. 438/2003 Sb.
- zákon č. 587/1992 Sb. o spotřebních daních, novelizováno předpisy č. 199/1993 Sb., č. 325/1993 Sb., č. 136/1994 Sb., č. 260/1994 Sb., č. 148/1995 Sb., č. 95/1996 Sb., č. 61/1997 Sb., č. 303/1997 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 22/2000 Sb., č. 241/2000 Sb., č. 255/2002 Sb.
- zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů (§ 4 písm. d a písm. l, § 8 odst. 1 písm. f, § 24 odst. 2 písm. e), novelizováno předpisy č. 35/1993 Sb., č. 96/1993 Sb., č. 157/1993 Sb., č. 196/1993 Sb., č. 323/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 85/1994 Sb., č. 114/1994 Sb., č. 259/1994 Sb., č. 32/1995 Sb., č. 87/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 149/1995 Sb., č. 248/1995 Sb., č. 316/1996 Sb., č. 18/1997 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 209/1997 Sb., č. 210/1997 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 168/1998 Sb., č. 149/1998 Sb., č. 333/1998/Sb., č. 111/1998 Sb.,

- č. 144/1999 Sb., č. 170/1999 Sb., č. 63/1999 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 225/1999 Sb.,
č. 438/2003 Sb., č. 47/2004 Sb.
- zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, novelizováno předpisy
č. 35/1993 Sb., č. 157/1993 Sb., č. 302/1993 Sb., č. 315/1993 Sb., č. 323 /1993 Sb.,
č. 85/1994 Sb., č. 255/1994 Sb., č. 59/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 323/1996 Sb.,
č. 61/1997 Sb., č. 242/1997 Sb., č. 168/1998 Sb., č. 91/1998 Sb., č. 168/1998 Sb.,
č. 29/2000 Sb., č. 159/2000 Sb., č. 218/2000 Sb., č. 227/2000 Sb., č. 440/2003 Sb.,
vyhláška č. 222/1991 Sb. o způsobu náhrady osobám, kterým byly zkráceny nároky z
individuálního důchodového připojištění podle vyhlášky č. 117/1955 Ú.I., kterou se
vyhlašují některá opatření ministra financí o individuálním důchodovém pojištění

3 TYPY POJIŠTĚNÍ ZAHRNUJÍCÍ PROBLEMATIKU LIKVIDACE POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ NA VOZIDLECH

3.1 Pojištění odpovědnosti za škody způsobené z provozu vozidla

Povinné ručení je pojištění, které je ze zákona povinen uzavřít vlastník nebo spoluvlastník vozidla. Pojištěného chrání před možným nepříznivým finančním dopadem nároků poškozeného v případě škody způsobené provozem vozidla. U závažnějších nehod přitom mohou tyto nároky dosahovat milionových částek. Odpovědnost provozovatele motorového vozidla vzniká bez zavinění a zpravidla se jí nelze zprostit.

Sjednání povinného ručení neboli pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je základní povinností každého majitele motorového vozidla. Základním smyslem povinného ručení je zajistit pojistnou ochranu škody spáchané motorovým vozidlem. Uzavření povinného ručení je zákonnou povinností každého majitele motorového vozidla. V případě nesplnění této povinnosti hrozí majiteli pokuta až do výše 20 000 Kč. Navíc ten, kdo neuzavře pojistku a způsobí vozidlem druhému škodu na zdraví nebo na majetku, bude muset uhradit veškerou škodu z vlastních prostředků.

Povinné ručení pokrývá všechny škody způsobené provozem motorového vozidla druhé osobě do výše sjednaného limitu. Povinné ručení platí i v zahraničí. Dokladem o tom je tzv. zelená karta. Zelená karta je v některých zemích povinným dokladem bez něhož není vozidlo vpuštěno přes hranice.

Problematiku povinného ručení upravuje zákon č. 168, ze dne 13.července 1999, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ve znění zákona č. 307/1999 Sb., zákona č. 56/2004 Sb., zákona č. 320/2005 Sb. a zákona č. 47/2004 Sb.

Vyhláškou Ministerstva financí č. 205, ze dne 15 září 1999, se provádí zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a změny souvisejících zákonů ve znění vyhlášky č. 429/2002 Sb. a vyhlášky č. 309/2004 Sb.

3.1.1 Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu

Dle § 4 zákona č. 168/1999 Sb. uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti je povinen vlastník nebo spoluvlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla, nestanoví-li zákon jinak. Povinnost vlastníka vozidla uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění

odpovědnosti je splněna také tehdy, jestliže pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla uzavře jiná osoba, která je odlišná od vlastníka tohoto tuzemského vozidla, v případě cizozemského vozidla od jeho řidiče. Zcela běžná je tato situace např. u leasingu.

3.1.2 Výjimky z pojištění odpovědnosti

Povinnost uzavřít pojistnou smlouvu nemá:

- a) řidič cizozemského vozidla, který je držitelem platné zelené karty vydané pojišťovnou v cizím státě nebo vozidla, jehož pojištění odpovědnosti na území České republiky je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu,
- b) složka integrovaného záchranného systému pro všechna vozidla neužívaná k podnikání a zařazená do průběžně aktualizované přílohy poplachového plánu integrovaného záchranného systému kraje,
- c) Bezpečnostní informační služba pro jí provozovaná vozidla, Ministerstvo obrany pro vozidla provozovaná Vojenským zpravodajstvím a Ministerstvo vnitra pro vozidla provozovaná Úřadem pro zahraniční styky a informace a pro vozidla Policie České republiky útvarů služby kriminální policie a vyšetřování a obec pro vozidla provozovaná jednotkami sborů dobrovolných hasičů.

Doplnění výjimky o vozidla provozovaná jednotkami dobrovolných hasičů obce však vytvořilo naprosto neodůvodněné jednostranné zvýhodnění vlastníků těchto vozidel. To proto, že profesionální hasičské záchranné sbory jako složka IZS měly výjimku pouze pro vozidla s právem přednostní jízdy, včetně jejich přípojných vozidel, a zařazená do poplachových plánů okresu, jestliže nebyla využívána k podnikání. Obce ale získaly tuto výjimku pro všechna vozidla, která zařadí jako vozidla provozovaná Dobrovolným hasičským sborem. Nebudou –li však tato vozidla ve vlastnictví obce, ale sdružení dobrovolných hasičů, pak se výjimka týká pouze vozidel s právem přednostní jízdy, jsou-li zařazena do poplachových plánů okresu a pokud nejsou využívána k podnikání. Provoz ostatní vozidel musí být pojištěn podle tohoto zákona.

Novela zákona z roku 2004 tuto nespravedlnost odstraňuje tím, že z textu výjimky vypouští podmínku, že se musí jednat o vozidlo s právem přednostní jízdy nebo jeho přípojné vozidlo.

3.1.3 Rozsah pojištění odpovědnosti

Z povinného ručení jsou uhrazeny oprávněné a prokázané nároky na náhradu těchto škod:

- a) škody na zdraví nebo usmrcením: bolestné, ztížení společenského uplatnění, ztráta na výdělků po dobu a po skončení pracovní neschopnosti, ztráta na důchodu, účelně vynaložené náklady na léčení, náklady na výživu pozůstalých a přiměřené náklady pohřbu
- b) věcné škody: skutečná škoda na věci včetně nákladů, spojených s jejím odstraňováním (např. odtah poškozeného vozidla, náhradní doprava z místa nehody do místa bydliště, půjčovné apod.)
- c) škody, které mají povahu ušlého zisku
- d) účelně vynaložené náklady na právní zastoupení poškozeného při uplatňování jeho nároků na náhradu škody
- e) náklady léčení zraněného vynaložené zdravotní pojišťovnou
- f) náklady právní ochrany pojištěného s limitem pojistného plnění

3.1.4 Škody, které nejsou hrazeny z pojištění odpovědnosti

Pojistitel viníka dopravní nehody nehradí:

- a) škodu, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena
- b) škodu, za kterou pojištěný odpovídá svému manželu anebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti s výjimkou škody na zdraví, která má povahu ušlého zisku
- c) škodu na vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, jakož i na věcech přepravovaných tímto vozidlem, s výjimkou škody způsobené na věci, kterou měla tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe, a to v rozsahu, v jakém pojištěný za škodu odpovídá
- d) škodu vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem, jakož i škodu na věcech přepravovaných těmito vozidly, nejedná-li se o škodu způsobenou provozem jiného vozidla
- e) škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla

- f) náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledky škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato škoda způsobena
- g) škodu způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizované motoristickém závodu nebo soutěži, s výjimkou škody způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodu nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích
- h) škodu vzniklou provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí

3.1.5 Pojistné plnění

1. Poškozený má právu uplatnit svůj nárok na plnění u příslušného pojistitele viníka nehody anebo u Kanceláře, jedná-li se o nárok na plnění z garančního fondu podle § 24 zákona č. 168/1999 Sb.

Zavedením přímého nároku poškozeného na plnění proti pojistiteli, u něhož je pojištěna odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě viníka nehody, odpadá problém s dříve často obtížně vynucovanou potřeou součinností s pojištěným – bezohledným škůdcem, a tak s uplatňováním práva poškozeného vůbec.

2. Plnění pojistitele je splatné do 15 dnů, jakmile pojistitel skončil šetření nutné k zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit nebo jakmile pojistitel obdržel pravomocné rozhodnutí soudu o své povinnosti poskytnou pojistné plnění.
3. Pojistitel je povinen provést šetření škodné události bez zbytečného odkladu. Ve lhůtě do 3 měsíců ode dne, kdy bylo oprávněnou osobou uplatněno právo na plnění z pojištění odpovědnosti, je pojistitel povinen
 - a) ukončit šetření pojistné události a sdělit poškozenému výši pojistného plnění, jestliže nebyla zpochybněna povinnosti pojistitele plnit z pojištění odpovědnosti a nároky na náhradu škody byly prokázány, nebo
 - b) podat poškozenému písemné vysvětlení k těm jím uplatněným nárokům na náhradu škody, které byly pojistitelem zamítnuty nebo u kterých bylo plnění pojistitele sníženo. Písemné vysvětlení pojistitele by mělo obsahovat přesvědčivé

odůvodnění s uvedením těch skutečností, o které se pojistitel ve svém zamítavém stanovisku nebo restriktivním přístupu k plnění opírá. Povrchní přístup bez odpovídajícího odůvodnění pojistitele by byl v rozporu se zákonem, pokud by se nejednalo o úmyslné obcházení zákona vůbec.

4. Nesplní-li pojistitel povinnost podle odstavce 3, zvyšuje se částka pojistného plnění, jehož se prodlení pojistitele týká, o úrok z prodlení. Sazba úroku z prodlení se stanoví ve výši diskontní sazby stanovené Českou národní bankou, platné k prvnímu dni prodlení navýšené o 4 % ročně.

3.1.6 Právo pojistitele na vrácení vyplacené náhrady

Pojistitel má proti pojištěnému právo na náhradu toho, co za něho plnil, jestliže se prokáže, že pojištěný:

1. Způsobil škodu úmyslně.
2. Porušil základní povinnost týkající se provozu na pozemních komunikacích a toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody, za kterou pojištěný odpovídá. Porušením základních povinností při provozu vozidla na pozemních komunikacích se rozumí:
 - a) provozování vozidla, které svojí konstrukcí a technickým stavem neodpovídá požadavkům bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obsluhujících osob, přepravovaných osob a věcí;
 - b) provozování vozidla, jehož technická způsobilost k provozu vozidla nebyla schválena;
 - c) řízení vozidla osobou, která není držitelem příslušného řidičského oprávnění s výjimkou řízení vozidla, a to vždy pouze pod dohledem oprávněného učitele nebo řidiče cvičitele individuálního výcviku;
 - d) řízení vozidla osobou, které byl uložen zákaz činností řídit vozidlo, v době tohoto zákazu;
 - e) řízení vozidla osobou, která při řízení vozidla byla pod vlivem alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo;

- f) předání řízení vozidla osobě uvedení v bodech c), d) nebo e).
3. Způsobil škodu provozem vozidla, které použil neoprávněně.
 4. Bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost ohlásit příslušníkovi Policie ČR dopravní nehodu, při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby anebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidle včetně přepravovaných věcí ne na jiných věcech částku 20.000,- Kč anebo dojde-li ke škodě na majetku u třetí osoby.
 5. Bezdůvodně odmítl jako řidič vozidla podrobit se na výzvu příslušníka Policie České republiky zkoušce na přítomnost alkoholu, omamné nebo psychotropní látky nebo léku označeného zákazem řídit motorové vozidlo.
 6. Pojistitel má proti pojistníkovi právo na úhradu částky, kterou vyplatil z důvodu škod způsobené provozem vozidla, jestliže její příčinou byla skutečnost, kterou pro vědomě nepravdivé nebo neúplné odpovědi nemohl pojistitel zjistit při sjednávání pojištění a která byla pro uzavření pojistné smlouvy podstatná.
 7. Součet požadovaných náhrad nesmí být vyšší než plnění vyplacené pojistitelem v důsledku škodní události, se kterou toto právo pojistitele souvisí.

3.1.7 Škody způsobené provozem vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti

Stanoví se povinnost Ministerstva financí uhradit škodu, za kterou odpovídá osoba provozující vozidlo s výjimkou z pojištění odpovědnosti. Rozsah této povinnosti je stejný jako v případech, kdy škodu hradí pojistitel. Ministerstvo má obdobné postavení pojistitele, jestliže mu vzniká nárok na náhradu vyplacené částky proti osobě, která škodu způsobila. Poškozený má v těchto případech právo obrátit se svým nárokem na náhradu škody přímo proti Ministerstvu nebo proti pojistiteli, se kterým ministerstvo uzavřelo dohodu o vyřizování těchto nároků. Pro rok 2006 je tímto pojistitelem Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

3.1.8 Česká kancelář pojistitelů

Ve vztahu k poškozeným, tj. těm, kterým byla provozem vozidla způsobena škoda a mají nárok na pojistné plnění podle zákona č 168/1999 Sb., vystupuje Česká kancelář pojistitelů jako garant a poskytovatel plnění za:

- a) škodu na zdraví nebo usmrcením způsobenou provozem nezjištěného vozidla;

- b) škodu způsobenou provozem vozidla bez pojištění odpovědnosti, pokud tato škoda přesáhne částku 5 tisíc Kč;
- c) škodu způsobenou provozem vozidla pojištěného u pojistitele, který z důvodu svého úpadku nemůže uhradit tuto škodu;
- d) škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla pojištěného hraničním pojištěním;
- e) škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, jehož řidiči nevzniká při provozu tohoto vozidla na území České republiky povinnost uzavřít hraniční pojištění (systém zelené karty).

Česká kancelář pojistitelů v rozsahu stanoveném zákonem:

- a) spravuje Garanční fond;
- b) provozuje hraniční pojištění a informační středisko;
- c) zabezpečuje plnění úkolů souvisejících s jejím členstvím v Radě kanceláří jako Národní kancelář zelených karet pro Českou republiku;
- d) spolupracuje se státními orgány ve věci pojištění odpovědnosti;
- e) vede evidence a statistiky pro účely pojištění odpovědnosti (od jednotlivých pojistitelů získává údaje o vzniku, změně a zániku pojištění odpovědnosti, které posléze sděluje Ministerstvu vnitra, které provozuje centrální evidenci vozidel);
- f) podílí se na předcházení škodám v provozu na pozemních komunikacích a na předcházením pojistným podvodům v pojištění souvisejícím z provozem vozidel.

3.2 Havarijní pojištění

Havarijní pojištění slouží k ochraně vozidla před škodami způsobenými živly nebo vzniklými v důsledku havárie, krádeže či vandalismu. Ačkoliv nejde o povinné pojištění, je rozumné havarijní pojištění uzavřít. Opravy aut jsou drahé a i v případě nezaviněné škody mohou znamenat nepříjemný zásah do rozpočtu. Povinnost uzavřít havarijní pojištění vzniká v případech, kdy vozidlo je pořízeno na leasing anebo ve většině případů, kdy je vozidlo pořizováno formou úvěru. Havarijní pojištění je určeno všem vozidlům s platným technickým průkazem a přidělenou registrační značkou (dříve SPZ).

Pojistné plnění nastává v případě dopravní nehody, kterou zaviní řidič havarijně pojištěného motorového vozidla. V případě zavinění nehod druhou stranou je škoda hrazena z povinného ručení viníka dopravní nehody. K havarijnímu pojištění lze sjednat celou řadu přípojištění - pro případ zcizení či živelní katastrofy, pojištění skel, sedadel, zavazadel, úrazové pojištění řidiče a cestujících, pojištění půjčovného pro případ opravy vozidla a další.

Většina pojišťoven, které nabízejí povinné ručení, nabízí havarijní pojištění jako doplněk k pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla za zvýhodněných podmínek. Je proto výhodné pořizovat obě pojištění současně a zvážit možnost jejich sjednání u jedné pojišťovny.

3.2.1 Pojištění náhradního vozidla

Pojištění se vztahuje na úhradu nákladů, vynaložených pojistníkem na nájemné za náhradní vozidlo, pronajaté v důsledku poškození vozidla následkem dopravní nehody. Kryje náklady na nájem náhradního vozidla po dobu opravy vozidla, a to maximálně do výše pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě při dodržení max. denního limitu.

Pojistné plnění není snižováno o spoluúcast. Pojištění náhradního vozidla je možné sjednat pro vozidlo do 3,5 t celkové hmotnosti, a to pouze jako doplňkové pojištění k havarijnímu pojištění nebo k pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

3.2.2 Pojištění zavazadel

Předmětem pojištění jsou věci osobní potřeby v majetku pojištěného, event. předměty potřebné k výkonu práce, obvyklé pro daný účel cesty.

Pojištění se vztahuje na škodu způsobenou :

- živelní událostí,
- krádeží vloupáním,
- poškozením, odcizením či ztrátou při nehodě šetřené policií.

3.2.3 Pojištění skel

Předmětem pojištění jsou skla bočních oken vozidla a dále sklo čelního a zadního okna. Vztahuje se na jejich poškození nebo zničení, není-li současně uplatňován nárok z havarij-

ního pojištění. Typickým příkladem je poškození odlétnutým kamínkem. Pojistné plnění se vyplácí bez odpočtu spoluúčasti a není snižováno o amortizaci.

Pojištění skel lze sjednat spolu s povinným ručením nebo s havarijním pojištěním, přičemž klient má možnost zvolit si pojistnou částku odpovídající jeho potřebám.

3.2.4 Úrazové pojištění přepravovaných osob

Pojištění se sjednává pro případ úrazu osob přepravovaných motorovým vozidlem, jehož následkem je smrt nebo trvalá invalidita a ke kterému dojde v příčinné souvislosti s provozem konkrétního pojištěného vozidla.

3.2.5 Program technické pomoci při poruše vozidla

Program technické pomoci pro osobní a užitková vozidla do 3,5 t a 9 sedadly vč. místa řidiče s pojištěním motorových vozidel pomůže vyřešit nenadálé problémy, které vzniknou v souvislosti s pojištěným vozidlem neschopným další jízdy.

V České republice:

- příjezd asistenčního vozidla a pomoc asistenční služby na pozemních komunikacích,
- odtah nepojízdného vozidla,
- zajištění a uschování vozidla.

V zahraničí:

Pomoc v zahraničí je nastavena u jednotlivých pojistitelů individuálně. Vždy však služba v sobě zahrnuje:

- příjezd asistenčního vozidla a pomoc asistenční služby na pozemních komunikacích,
- po odtah nepojízdného vozidla,
- zajištění a uschování vozidla,
- zajištění náhradní přepravy pro posádku havarovaného vozidla z místa pojistné události, po dohodě s posádkou vozidla buď do cíle cesty či do místa bydliště,
- zajištění odtahu havarovaného vozidla do ČR.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEHLED NEHODOVOSTI, STATISTIKY A ANALÝZY

4.1 Statistika nehodovosti na území ČR v roce 2005

V roce 2005 Policie ČR šetřila 199 262 nehod v silničním provozu, z toho bylo nehod:

- s usmrcením 1 005
- s těžkým zraněním 3 645
- s lehkým zraněním 20 589
- jen s hmotnou škodou 174 023

Druh nehody; následky rok 2005	Rok	Rok	Index
	2005	2004	rok 2004=100%
Celkový počet nehod	199 262	196 484	101,4
z toho počet nehod s usmrcením	1 005	1 074	93,6
z toho počet nehod s těžkým zraněním	3 645	4 037	90,3
z toho počet nehod s lehkým zraněním	20 589	21 405	96,2
z toho počet nehod jen s hmotnou škodou	174 023	169 968	102,4
Usmrceno	1 127	1 215	92,8
Těžce zraněno	4 396	4 878	90,1
Lehce zraněno	27 974	29 543	94,7
Hmotná škoda v mil. Kč	9 771,28	9 687,39	100,9

Tab. 1. Porovnání nehodovosti s rokem 2004

4.2 Nehody podle zavinění

Nejvíce nehod zavinili řidiči motorových vozidel – téměř 93 % z celkového počtu, v pořadí viníků následují nehody zaviněné (způsobené) lesní zvěří nebo domácím zvířetem – bezmála 4 %, řidiči nemotorových vozidel (především se jedná o chodce) se na celkovém počtu nehod podílejí 1,4 %, chodci dalším téměř 1 % atd.

Nejvíce usmrcených osob bylo při nehodách zaviněných řidiči osobních automobilů – 747 osob (tj. o 92 osob méně – o 11 %), při nehodách zaviněných řidiči nákladních automobilů bylo usmrceno 136 osob (tj. o 18 osob méně – o 11,7 %), při nehodách zaviněných řidiči jednostopých motorových vozidel bylo usmrceno 76 osob (o 15 osob více) atd.

V roce 2005 zaregistrovala policie celkem 17 111 nehod, kdy viník nehody z místa ujel a při těchto nehodách bylo usmrceno 37 osob a dalších 976 bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti roku 2004 nižší o 0,4 %, počet usmrcených je vyšší o 14 osob, tj. o 60,9 % a počet zraněných je o 181 osob nižší.

Z celkového počtu nehod řidičů nemotorových vozidel zavinily děti 443 nehod (o 73 nehod méně, než v roce 2004) a při těchto nehodách byly dvě osoby usmrceny (+ 2 osoby) a 386 osob bylo zraněno (o 60 osob méně). Děti chodci zavinily 579 nehod (o 105 nehod méně, než v roce 2004), ale při těchto nehodách bylo usmrceno 10 osob – dětí, tj. o 10 osob více než v roce 2004. Dále bylo dalších 571 osob (o 100 osob méně) zraněno.

Hlavní příčiny nehod zaviněných řidiči motorových vozidel:

Téměř 2/3 nehod, z počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel, připadá na nesprávný způsob jízdy, který je tak stále nejčtenější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel, dalších 18 % nehod připadá na nedání přednosti v jízdě, necelých 17 % nehod připadá na nepřiměřenou rychlost jízdy a 2,3 % nehod zavinili řidiči z důvodu nesprávného předjíždění. Nejvíce usmrcených osob připadá na nehody zaviněné z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy - 481 osob, tj. přes 47 % z následků nehod řidičů motorových vozidel.

Hlavní příčina nehody rok 2005	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
Nepřiměřená rychlost	31 066	16,8	481	47,4	20
Nesprávné předjíždění	4 274	2,3	71	7	-3
Nedání přednosti	33 152	18	142	14	-49
Nesprávný způsob jízdy	115 975	62,9	321	31,6	-57

Tab. 2. Hlavní příčiny nehody řidičů motorových vozidel

Nejčtenější příčinou nehod řidičů motorových vozidel v roce 2005 bylo opět nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla, nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem a nesprávné otáčení nebo couvání. Tyto tři příčiny tak představují více jak 46 % celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel.

4.3 Nehody v obci a mimo obec

Z celkového počtu připadá na obce 73 % nehod, téměř 38 % usmrcených, 52,4 % těžce zraněných, téměř 59 % lehce zraněných osob a přes 60 % odhadu hmotných škod. V přehledu číslo 16 je uvedeno členění nehod a jejich následků podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci, mimo obec nebo na dálnici. Index představuje porovnání s rokem 2004 (INDEX rok 2004 = 100%).

Místo nehody rok 2005	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	145 558	425	2 305	16 460	5 944,94
Index rok 2004=100%	103,1	97	90,9	93,9	101,7
MIMO OBEC	53 704	702	2 091	11 514	3 82,63
Index rok 2004=100%	97,1	90,3	89,3	95,8	99,6
z toho DÁLNIČE	4874	38	130	565	612,5
Index rok 2004=100%	97,4	67,9	139,8	94,5	101,5

Tab. 3. Výsledky nehod v obci a mimo obec

- V obci je vyšší - počet nehod o 4 393 a odhad hmotných škod – o 99,4 mil. Kč; počet usmrcených je nižší o 13 osob, počet těžce zraněných je nižší o 231 osob a lehce zraněných o 1 060 osob.
- Mimo obec je nižší - počet nehod o 1 615, počet usmrcených o 75 osob, počet těžce zraněných o 251 osob, počet lehce zraněných o 509 osob, odhad hmotných škod o 15,5 mil. Kč.
- Na dálnici je vyšší - počet těžce zraněných o 37 osob a odhad hmotných škod o 9,2 mil. Kč; nižší je počet nehod o 128, počet usmrcených - o 18 osob a počet lehce zraněných o 33 osob.

Na železničních přejezdech šetřila Policie ČR v roce 2005 624 nehod (o 5 nehod více, než v roce 2004) a zahynulo při nich 38 osob (o 6 osob méně) a dalších 136 bylo zraněno (o 42 zraněných méně). Z uvedeného počtu 250 nehod skončilo srážkou s vlakem a při těchto nehodách bylo usmrceno 30 osob a dalších 107 osob bylo zraněno.

Počet usmrcených osob v obci v roce 2005 je v období posledních 10 let nejnižší. V tomto směru byl nejhorší rok 1996, kdy při nehodách v obci zahynulo 600 lidí. Počet usmrcených osob při nehodách mimo obec byl v roce 2005 nejnižší. Oproti roku 2004 bylo při nehodách v obci usmrceno o 13 lidí méně a při nehodách mimo obec o 75 lidí méně, viz následující tabulka.

Při nehodách v obci jsou nejvíce postiženou kategorií chodci, kterých v roce 2005 zahynulo 162 (o 7 chodců více), z toho 85 (více jak polovina) při nehodách v noční době. Nejvíce usmrcených chodců při nočních nehodách v obci připadá na sledované komunikace ve vybraných městech a na silnice I. třídy (26, resp. 17 usmrcených chodců). Na místních komunikacích bylo usmrceno 14 chodců.

Při nehodách mimo obec bylo usmrceno 82 chodců (o 6 usmrcených chodců méně), z toho 55 chodců při nehodách v noční době (tj. více jak 67 %) - převážně na silnicích I. a II. třídy (33, resp. 13 usmrcených chodců).

Více jak $\frac{1}{4}$ nehod v roce 2005 se stala na místních komunikacích (25,4 %), na silnicích I. třídy se stalo necelých 18 % nehod apod. V porovnání s rokem 2004 bylo méně nehod pouze na silnicích I. třídy a na dálnicích (pokles o 4,1 %, resp. o 2,6 %). Nejvyšší relativní zvýšení zaznamenáváme na vybrané komunikační síti velkých měst (o 4,2 %) a na místních komunikacích (o 3,8 %).

4.4 Hmotné škody

Podle odhadu dopravní policie na místě nehody byla při nehodách v silničním provozu v roce 2004 způsobena hmotná škoda ve výši 9 687, 387 mil. Kč.

Nejvyšší průměrná výše odhadu hmotné škody připadající na jednu nehodu je u nehod s usmrcením, potom výše průměrné hmotné škody klesá s vážností nehod. Oproti roku 2004 je její výše u všech uvedených kategorií vyšší s výjimkou nehod jen s hmotnou škodou, kde je pokles o 27 Kč. Největší absolutní zvýšení zaznamenáváme u nehod s usmrcením – o 8 331Kč. Průměrná výše odhadnuté hmotné škody připadající na jednu nehodu byla v roce 2005 o 267 Kč nižší, než v roce 2004.

Porovnání průměrné výše odhadnuté hmotné škody připadající na jednu nehodu od roku 1991:

rok 1991	10 003 Kč
rok 1992	14 285 Kč
rok 1993	19 640 Kč
rok 1994	27 284 Kč
rok 1995	27 787 Kč

rok 1996	30 017 Kč
rok 1997	30 144 Kč
rok 1998	32 104 Kč
rok 1999	31 675 Kč
rok 2000	33 548 Kč
rok 2001	44 402 Kč
rok 2002	46 620 Kč
rok 2003	47 660 Kč
rok 2004	49 304 Kč
rok 2005	49 037 Kč

5 NÁVRH POSTUPU PŘI ŘEŠENÍ POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ

5.1 Zhodnocení současného stavu

Ze statistik nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice za rok 2005, kterou vydalo Ředitelství služby dopravní policie policejního prezidia České republiky v dubnu 2005 vyplývá, že došlo k meziročnímu nárůstu v počtu dopravních nehod a to o 1,4 %, přičemž průměrná výše hmotné škody, připadající na jednu nehodu, dosáhla v roce 2005 částky 49 037,-Kč. K výraznému nárůstu došlo zejména u nehod v obcích, kdy z celkového počtu 199 262 dopravních nehod připadá na obce 73 % nehod.

Na rozdíl od jiných subjektů veřejné správy jako je policie, hasiči, městská doprava atd., kde se o likvidační proces v případě pojistné události starají dispečeri, není při výkonu veřejné správy na obcích pověřena osoba s jednotným funkčním zařazením, která by se danou problematikou zabývala. Je to dáno i tím, že vozový park obcí, které jsou pro výkon veřejné správy používány, se pohybuje v relaci 1 až 15 vozidel (okres Zlín).

Pouze v okrese Zlín je pro výkon veřejné správy na obcích používáno celkem 339 vozidel. Jedná se o vozidla služební a dále o vozidla zaměstnanců, kteří svá soukromá vozidla používají při výkonu pracovních povinností v souladu s vyhláškou o cestovních náhradách.

S ohledem na neexistenci statistik nehodovosti vozidel, které provozují jednotlivé obce, není možno provést přesnou analýzu časového a potažmo i finančního zatížení zaměstnanců obcí vlivem řešení následků pojistné událostí. Což ale také není cílem této práce. Nicméně pro rámcovou představu o četnosti nehod nám může sloužit alespoň nehodovost vozidel Krajského úřadu ve Zlíně. Zde při vozovém parku 30-ti vozidel dochází ročně průměrně k dvaceti pojistným událostem (zaviněným i nezaviněným). I z tohoto zdánlivě nevypovídajícího údaje lze dovodit o jaké organizačně a časové zatížení se jedná a to jen u jednoho okresu při provozování 339 vozidel.

Počet vozidel a to pouze na úrovni obcí v rámci jednoho kraje již sám o sobě evokuje vytvoření nového funkčního místa pro pracovníka, který by se zabýval pouze touto problematikou, obdobně jako dispečeri u jednotlivých subjektů veřejné správy s velkými vozovými parky. Takovýto pracovník se s ohledem na větší četnost jim řešených PU v dané problematice lépe orientuje a tudíž může lépe předcházet ztrátám, které z nesprávně provedené likvidace vyplývají.

Z praxe je známo nemálo případů, kdy pojistné události jsou pojistitelem nesprávně vyřízeny. K těmto případům dochází zejména tehdy, kdy jsou ze strany pojistitele provedeny různé odpočty. Zde až na výjimky, kdy odečtené položky jsou exaktní (např. při poškození přední části vozidla pojistitel z předložené faktury odečte opravu zadního blatníku, který s řešenou pojistnou událostí nesouvisí, ale poškozená strana využívá toho, že vozidlo je v opravě v souvislosti s pojistnou událostí a současně si nechá opravit nějaké starší poškození, které si sama zavinila) není poškozený schopen kvalifikované oponentury likvidátorovi pojišťovny. Je to dáno částečně neznalostí komplexní právní problematiky, kterou se likvidace pojistných událostí řídí, tak především neznalostí výpočetních programů a systémů, které jednotlivý pojistitelé při stanovení výše náhrady škody, resp. pojistného plnění používají. V případech likvidace škod z vlastního havarijního pojištění je situace složitější, protože součástí smluvních podmínek téměř všech pojistitelů je sdělení, že o způsobu likvidace rozhoduje pojistitel.

Jinak tomu ale je v případě škod z odpovědnostního pojištění viníka dopravní nehody. Zde má pojistitel povinnost dle § 9 odst. 3 písmeno b) zákona č. 168/1999 Sb. podat poškozenému písemné vysvětlení k těm jím uplatněným nárokům na náhradu škody, které jím byly zamítnuty nebo u kterých bylo plnění pojistitele sníženo. Při požádání je pojistitel povinen doložit kopie svých výpočtů a zdroje, ze kterých při stanovení výše škody čerpal (např. u totálních škod musí doložit z čeho byla stanovena výchozí cena pro výpočet odškodnění).

Pojistitel není povinen nabízet a také nenabízí v praxi odškodnění všech souvisejících nároků. Např. neví-li poškozená strana, že má nárok na půjčovné, zpravidla ho nedostane. Stejně je tomu např. u nároku na odškodnění znehodnocení vozidla (jedná se o případy poškození nových vozidel, u který následkem opravy může dojít tzv. znehodnocení vozidla, které se poškozenému vyplácí ještě nad rámec nákladů na opravu). K dalším výrazným finančním ztrátám může docházet u totálních škod na vozidlech, které jsou pořizovány na leasing atd.

5.2 Návrh postupu při likvidaci škod na vozidlech

Pro minimalizaci ztrát, které subjektům veřejné správy mohou vznikat v rámci likvidačního řízení při řešení PU, jsou důležité již prvotní kroky, které je nutno učinit již bezprostředně po nehodě.

5.2.1 Příprava podkladů v rámci likvidačního řízení

S navrženým postupem je vhodné seznámit všechny pracovníky, kteří používají služební vozidla anebo svoje soukromá vozidla pro plnění úkolů pracovníka veřejné správy.

Postup je možno implementovat i do projektu, který byl spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj, Ministerstvem pro místní rozvoj a Zlínským krajem a který se týká Zřízení míst s veřejně přístupným internetem v obcích Zlínského kraje, čímž by byl dostupný na obcích.

5.2.2 Podklady pro uplatnění nároku

Ke každé dopravní nehodě, při které dojde ke škodě na služebním vozidle anebo na vozidle zaměstnance, které je pořízeno na leasing, je potřeba přivolat policii ČR (§ 47 odst. 5 zák. č. 361/2000 Sbírky), neboť služební vozidlo je ve vztahu k řidiči vozidla – zaměstnanci majetkem třetí osoby. Stejně tak je tomu i v případě poškození vozidla zaměstnance, které zaměstnanec použije k plnění pracovních úkolů a které je ve vlastnictví leasingové společnosti. Hranice škody ve výši 20.000,-Kč je v těchto případech nepodstatná.

V současnosti již většina pojistitelů, provozujících pojištění vozidel, přechází na likvidaci škod prostřednictvím tzv. Likvidačních center. Nahlášení škod tak dnes již povětšinou probíhá po telefonu. Na základě telefonického kontaktu pojistitel pojistnou událost zaregistruje a domluví se s klientem na prohlídce poškozeného vozidla. Někteří pojistitelé ale nadále trvají na oznámení PU na příslušnému tiskopise.

Pro řádné uplatnění nároku u pojistitele je třeba připravit následující podklady:

A. Viníkem nehody je protistrana – nároku je uplatněn z odpovědnostního pojištění viníka nehody

1. Kopii velkého technického průkazu
2. Kopii řidičského průkazu (řidiče v době nehody)
3. Kopii leasingové smlouvy (je-li vozidlo pořízeno formou leasingu)
4. Údaje o dopravní nehodě:
 - datum, čas, místo dopravní nehody
 - jméno a adresa viníka dopravní nehody (datum narození)

- registrační značka vozidla viníka a výrobní značka vozidla
 - číslo dokladu povinného ručení s názvem pojišťovny
 - stručný popis nehodového děje
 - číslo jednacích policejního protokolu, příp. adresu policejního oddělení, které nehodu šetřilo
5. Dotazník pro poškozeného (tiskopis – pouze u pojistitele, který to při nahlášení PU vyžaduje)
 6. Kontakt na osobu, která bude za poškozenou stranu nároku vyřizovat – jednat.

B. Poškození vozidla způsobeno vlastním zaviněním – nároku uplatněn z vlastního havarijního pojištění

1. Kopii velkého technického průkazu
2. Kopii řidičského průkazu (řidiče v době nehody)
3. Kopii leasingové smlouvy (je-li vozidlo pořízeno formou leasingu)
4. Kopie havarijního pojištění
5. Kopie dokladu o povinném ručení (byl-li poškozen další účastník silničního provozu)
6. Údaje o dopravní nehodě:
 - datum, čas, místo dopravní nehody
 - jméno a adresa viníka dopravní nehody (datum narození)
 - jméno, adresa a případně reg. značka a výrobní značka poškozeného vozidla námi poškozeného účastníka DN
 - registrační značka vozidla viníka a výrobní značka vozidla
 - číslo dokladu povinného ručení s názvem pojišťovny
 - stručný popis nehodového děje
 - číslo jednacích policejního protokolu, příp. adresu policejního oddělení, které nehodu šetřilo

7. Tiskopis pro uplatnění nároku k havarijnímu pojištění a tiskopis, na kterém bude ohlášeno poškození jiného účastníka dopravní nehody k povinnému ručení.
8. Kontakt na osobu, která bude za poškozenou stranu nároku vyřizovat – jednat.

5.2.3 Vlastní likvidace škody

Likvidační proces začíná nahlášením PU příslušnému pojistiteli. Mohou nastat tyto varianty hlášení pro uplatnění nároku na náhradu škody, resp. pojistné plnění:

1. Poškození protistranou, tzv. cizí zavinění – likvidace škody s titulu odpovědnostního pojištění viníka dopravní nehody (nahlášení nehody a uplatnění nároku na náhradu škody probíhá u pojistiteli viníka dopravní nehody).
2. Poškození vlastní vinou, tzv. vlastní zavinění – likvidace škody z vlastního havarijního pojištění (nahlášení nehody a uplatnění nároku na pojistné plnění probíhá u pojistiteli, u kterého má subjekt VS sjednáno havarijní pojištění).

Dále je třeba mít na mysli, zda-li v případě škody vlastní vinou, nebyl poškozen ještě jiný subjekt (vozidlo dalšího účastníka nehody, nemovitost, plot, dopravní značení, svodidla atd.). V takovém případě je nutno škodu, která vznikla každému jinému subjektu, nahlásit vlastnímu pojistiteli, u kterého je pro příslušné vozidlo VS sjednáno odpovědnostní pojištění z provozu vozidla.

Nahlášením pojistné události pojistiteli je zahájen proces likvidace vzniklé pojistné události. Dále následují úkony:

- *Zajištění opravy vozidla* (prohlídka rozsahu poškození vozidla před opravou a následná vlastní oprava vozidla).
- *Zajištění náhradního vozidla* (k zajištění plnění úkolů, které byly prováděny poškozeným vozidlem. V případě poškození vozidla protistranou tzv. Zvýšené náklady na provoz náhradního vozidla hradí pojistitel viníka dopravní nehody, avšak po odpočtu „fixních nákladů“, kterou jsou provozem náhradního vozidla poškozeným subjektem ušetřeny. Tyto fixní náklady tvoří úspora amortizace, maziv a pneu (nezvětšuje se počet najetých km na vozidle, které se opravuje, šetří se spotřeba maziv a opotřebení pneumatik). Vesměs pojistitelé v těchto případech provádějí odpočet 3,80 Kč za každý km ujetý náhradním vozidlem (v souladu s vyhláškou o cestovních náhradách).

- *Zajištění devinkulace od leasingové společnosti* (v případě, že vozidlo je pořízeno na leasing je potřeba doložit souhlas vlastníka vozidla, kterým je leasingová společnost, s úhradou škody dle dispozic leasingového nájemce. Platnost devinkulace je 30 dní, trvá-li oprava déle, je potřeba vyžádání tohoto potvrzení správně načasovat).
- *Vedení korespondence* (s pojistiteli, Policií ČR, správními orgány a dalšími institucemi a firmami, je-li to nutné k prokázání a dokládání uplatňovaného nároku na náhradu škody nebo pojistného plnění).
- *Vyčíslení vzniklé škody* (nejčastěji se tak děje předložením faktury za provedenou opravu, příp. fakturu za pronájem náhradního vozidla. Mohou ale nastat situace, kdy subjekt VS již poškozené vozidlo nechce opravovat ať již pro jeho stáří a stav anebo pro jeho rozsah poškození pojistitel rozhodne, že se jedná o škodu totální. V těchto případech je pojistitel požádán o vyčíslení vzniklé škody).
- *Úhrada škody ze strany pojistitele* (v případě, že pojistitel uhradil škodu v souladu s našim požadavkem dojde k ukončení likvidačního řízení. V případě, že úhrada škody je v jiné, než uplatněné výši, je potřeba pojistitele požádat o zaslání zdůvodnění vzniklého rozdílu a kopie jeho výpočtu v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písmeno b) zákona č. 168/1999 Sb.).

5.2.4 Postup v případě krácení výše nároků ze strany pojistitele

Nastane-li situace, že pojistitel neuhradil škodu v dokladované výši anebo není-li spokojenost s navrženým odškodněním v případě likvidace škody rozpočtem nákladu na opravu, či v případě totální škody, je třeba, jak je výše uvedeno, požádat pojistitele o doložení jeho výpočtu.

Obdržený výpočet je možno nechat posoudit soudnímu znalci, avšak v současnosti se jako nejoptimálnější jeví postup, nechat výpočet pojistitele zkontrolovat, analyzovat a případně rozporovat některé asistenční společnosti, které se zabývají nezávislou likvidaturou. Jedná se o společnosti, které jsou registrovány podle zákona č. 38/2004 o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech u Ministerstva financí České republiky.

Tyto společnosti disponují týmy zkušených likvidátorů, soudních znalců a právníků, kteří se problematikou likvidace pojistných událostí zabývají profesionálně. Ke svým rozborům používají výpočtový software stejný jako pojistitelé provádějící likvidaci škod na vozi-

dlech, znají techniky a postupy likvidace a rovněž související právní problematiku. Tímto způsobem je vhodné řešit vzniklé rozdíly v obdržených náhradách anebo příprava a uplatnění nároku u škod většího rozsahu. Za tuto službu si společnosti účtují smluvní odměnu (od 1000,- Kč anebo procenta z vymoženého doplatku v relaci 10 – 30 %).

5.2.5 Kontakty na asistenční společnosti – samostatné likvidátory PU

Přehled hlavních asistenčních společností, které dnes již za klienty vyřizují pojistnou událost anebo poskytují konzultace, rozborů a analýzy PU. Vedle škod na vozidlech zpracovávají podklady i pro uplatnění dalších nároků jako jsou škody na zdraví, na výdělků či na zisku, škody způsobené nepojištěnými vozidly, dále škody zaviněné cizozemskými vozidly jak v České republice, tak i mimo její území a mnohé další činnosti, které souvisejí s dopravními nehodami a souvisejícími nároky.

Algeron, s.r.o.

709 00 Ostrava – Mariánské hory

Tel.: 597 450 420, mobil: 776 255 340

e-mail: hpu@algeron.cz, internet: www.algeron.cz

B.M. Compact, s.r.o.

602 00 Brno, Údolní 33

Tel.: 542 135 159, 162, fax: 542 135 141

e-mail: bmcompact@dimension.cz, internet: www.bmcompact.cz

Česká poradenská kancelář, a.s.

613 00 Brno, Provazníkova 23

Tel.: 556 720 730 - 3, fax: 556 711 611, bezplatná linka: 800 800 181

e-mail: info@cpk.cz, internet: www.cpk.cz

IBS expert s.r.o.

106 00 Praha 10, Švehlova 1900/3

Tel.: 271 001 340, fax: 271 001 349

e-mail: inf.@ibs-expert.cz, internet: www.ibs-expert.cz

MT Klient servis s.r.o.

264 01 Příbram, Pražská 30

Tel.: 318 633 490, fax: 318 633 491

e-mail: likvidace@mtklientservis.cz, internet: www.mtklientservis.cz

5.2.6 Kontakty na pojistitele

Kontakty na pojistitele, kteří jsou registrovaní u České kanceláře pojistitelů jako pojišťovny zabývající se likvidací škod na vozidlech a provozující pojištění odpovědnosti z provozu vozidla jsou vhodnou součástí podkladového materiálu pro pracovníky, kteří se zabývají likvidací pojistných událostí. Aktualizaci těchto kontaktů je možno provést na stránkách České kanceláře pojistitelů (www.ckp.cz) anebo přímo na stránkách jednotlivých pojistitelů.

Allianz pojišťovna, a.s.

120 00 Praha 2, římská 103/12

Tel.: 224 405 111, fax: 224 405 555, bezplatná linka: 800 170 000

e-mail: klient@allianz.cz, internet: www.allianz.cz

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

140 21 Praha 4, Budějovická 5

Tel.: 261 126 116, fax: 261 122 163, bezplatná linka: 841 444 555

e-mail: pojišťovna@cpp.cz, internet: www.cpp.cz

Česká pojišťovna, a.s.

113 04 Praha 1, Spálená 75/16

Tel.: 224 051 111, fax: 224 052 220, bezplatná linka: 800 133 666

Linka pro hlášení pojistných událostí: 841 114 114

e-mail: cpas@cpoj.cz, internet: www.cpoj.cz

ČSOB Pojišťovna, a.s.

532 18 Pardubice, Masarykovo náměstí 1458

Tel.: 467 007 111, fax: 467 007 444, bezplatná linka: 800 100 777

e-mail: info@csobpoj.cz, internet: www.csobpoj.cz

Generali Pojišťovna, a.s.

120 84 Praha 2, Bělehradská 132

Tel.: 221 091 000, fax: 221 091 300, bezplatná linka: 800 150 155

Linka pro hlášení pojistných událostí: 844 188 188

e-mail: servis@generali.cz, internet: www.generali.cz

Kooperativa pojišťovna, a.s.

110 01 Praha 1, Templová 5/747

Tel.: 221 000 112, fax: 222 322 633, bezplatná linka: 800 105 105

e-mail: inf.@koop.cz, internet: www.Koop.cz

Triglav pojišťovna, a.s.

602 00 Brno, Novobranská 544/1

Tel: 542 212 982, fax: 542 217 910

e-mail: triglav@triglav.cz, internet: www.triglav.cz

UNIQA pojišťovna, a.s.

160 12 Praha 6, Bělohorská 19

Tel.: 225 393 111, fax: 225 393 777, bezplatná linka: 800 120 020

e-mail: info@uniqa.cz, internet. www.uniqa.cz

text

5.3 Podnadpis

text

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce si kladla za cíl analyzovat aktuální stav dané problematiky u vybraných subjektů veřejné správy a sjednotit metodiku a postup pracovníků, kteří jsou na úrovni obcí a měst pověřeni likvidací pojistných událostí na vozidlech. Měla by jim pomoci nahlédnout do problematiky likvidace škod bez složitého studia a orientace se v právní problematice, jež tuto oblast upravuje. Vedle nastavení jednotných postupů v případě nastalých PU, práce přináší i aktuální kontakty na pojistitele, kteří se problematikou likvidací škod na vozidlech zabývají a jež jsou současně u České kanceláře pojistitelů vedeni jako odpovědnostní pojistitelé pro škody způsobené provozem vozidla.

Práce seznamuje i s novým pojetím likvidace PU a to prostřednictvím asistenčních služeb - samostatných likvidátorů pojistných událostí.

Na úrovni obcí může vypracovaný manuál posloužit i běžným občanům a to v rámci projektu, který se týká Zřízení míst s veřejně přístupným internetem v obcích Zlínského kraje. Zde se občané mohou seznámit s potřebnými kroky, které musí po dopravní nehodě učinit v rámci likvidace vlastní škody anebo škody, kterou způsobili jinému subjektu a to včetně všech potřebných kontaktů.

Zda se mi podařilo naplnit heslo Thomase Carlyle, kterým jsem se snažil při tvorbě této bakalářské práce držet:

„Pokud něco stojí vůbec za námahu, je třeba to udělat pořádně“ posuďte, prosím sami.

CONCLUSION

The goal of this bachelor's thesis was to analyze the existing situation and specific issues concerning selected entities of public administration and to unify the methodology and procedure of employees who are authorized to settle insurance claims on vehicles at the level of municipalities. The bachelor's thesis should assist them in dealing with settlement of insurance claims without complicated study of legal issues which govern this area. Besides determination of unified procedures for insurance claims, the bachelor's thesis also provides updated contacts to insurers who settle insurance claims on vehicles and who are also registered by the Czech Offices of Insurers as responsible insurers for damage caused by operation of vehicles.

The bachelor's thesis also familiarizes with the new concept of insurance claims settlement via assistance services - adjusters of insurance claims.

The manual which has been prepared may also be used by citizens at the level of municipalities within the project which concerns formation of places with internet open to public in municipalities of the Zlín Region. Citizen may get familiarized here with the necessary steps they have to take after a traffic accident within settlement or their own damage or damage they caused to another entity and they can also get here all necessary contacts.

Assess, please, whether I succeeded in adhering to the motto of Thomas Carlyle during my work on this bachelor's thesis: *"If something is even worth any effort, it should be done properly"*.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BUŠTA, P., PŘIKRYL, V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Praha: MOBIL DATA, a.s., 2001. Bez ISBN
- [2] DVOŘÁK, L. *Pojištění vozidel v otázkách a odpovědích*. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-87336-14-7
- [3] DOSTÁL, V. *Škody na vozidlech*. Praha: Kovalam, 1999. ISBN 80-7016825-3-2
- [4] MARVAN, M., CHALOUPECKÝ, J. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. Bratislava: Alfa Konti, 1983. ISBN 80-88739-01-2
- [5] POSPÍŠIL, J. *Zákony a pojištění*. Praha: UK, 2002. Bez ISBN
- [6] Internetové stránky České kanceláře pojistitelů; www.ckp.cz
- [7] Internetové stránky České asociace pojistitelů; www.cap.cz
- [8] Internetové stránky ARP; www.arp.cz
- [9] Internetové stránky KOMP; www.komp.cz
- [10] Finanční server přístupný na adrese: www.ruceni.finance.cz
- [11] Pojistné rozpravy. Bulletin vydává Česká asociace pojišťoven, na adrese: www.cap.cz/dokument.aspx?id=71
- [12] Pojistný obzor - odborný měsíční českého komerčního pojišťovnictví. Vydává Česká asociace pojišťoven, na adrese: www.cap.cz/dokument.aspx?id=70
- [13] Finanční server přístupný na adrese: www.finance.cz
- [14] Zákon č. 168/1999 Sb., Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla
- [15] Zákon č. 60/1964 Sb., Občanský zákoník
- [16] Vyhláška č. 205/1999 Sb., kterou se provádí zákon č.168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla
- [17] Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí
- [18] Vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí
- [19] Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AIDA	Česká sekce Mezinárodního sdružení pro pojistné právo.
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČPK	Česká kancelář pojistitelů
EU	Evropská unie
HP	Havarijní pojištění
LS	Leasingová smlouva
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
POV	Odpovědnostní pojištění z provozu vozidla
PU	Pojistná událost
RP	Relace policie
RZ	Registrační značka
ŘP	Řidičský průkaz
Sb.	Sbírka zákonů
SPZ	Státní poznávací značka
ŠU	Škodní událost
VS	Veřejná správa
VTP	Velký technický průkaz
ZSU	Ztížení společenského uplatnění

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Porovnání nehodovosti s rokem 2004</i>	<i>27</i>
<i>Tab. 2. Hlavní příčiny nehody řidičů</i>	<i>28</i>
<i>Tab. 3. Akcionářský podíl na hlasovacích právech banky</i>	<i>29</i>